

Fővárosi Bíróság
7.K.31805/2004/9.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság a Gana 21 Kft. (Budapest) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen (Hiv.sz.: Vj-141/2002) verseny ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében, amely perbe a Triász-Perry Kft. (Budapest) az alperesi oldalon beavatkozott, meghozta az alábbi

Ítéletet:

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az Illetékhivatal külön felhívására az ott megjelölt időben és módon fizessen meg 15.000 (tizenötezer) forint le nem rótt kereseti illetéket.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül alperesi beavatkozónak 20.000 (húszezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi Ítéltáblára, melyet a Fővárosi Bíróságon lehet előterjeszteni 4 példányban.

INDOKOLÁS

A Triász- Perry Üzletviteli Tanácsadó Kft. (továbbiakban alperesi beavatkozó) 2002 április 26. napján kérte az alperes engedélyét a Stollwerck Budapest Édesipari és Ingatlanhasznosító Kft. (továbbiakban Stollwerck Kft.) feletti irányítás megszerzéséhez.

Az alperes az eljárását felfüggesztette, mert az alperesi beavatkozó irányítás szerzési jogosultságát megalapozó üzletrész adás-vételi szerződések érvényességét illetően valamint azzal összefüggésben több bírósági eljárás volt folyamatban.

Az alperes ezt követően kérelmét, hivatkozva arra, hogy a Tpv.25.§-a alapján a kérelmezett tranzakció nem minősül vállalkozások összefonódásának, visszavonta és ezért az alperes a 62/2002-es számú ügyet megszüntette.

Ezt követően a Stollwerck Kft. 2002 augusztus 5-i taggyűlésen a Stollwerck AG (99,978 %) és az alperesi beavatkozó (0,0145%) azonos szavazata mellett új jogköröket adott a Stollwerck Kft. háromtagú Felügyelő Bizottságának, és egyidejűleg annak tagjává választotta a Triász- Perry Kft-t a ciprusi bejegyzésű Mabelsoft Ltd.-a keresztül irányító Raiffeisen Private Equity Management AG (továbbiakban RPE) két vezető munkatársát, valamint augusztus 10-én az alperesi beavatkozó és az RPE közös sajtótájékoztatón bejelentette, hogy az alperesi beavatkozó megszerezte a Stollwerck Kft. 99,978 százalékos üzletrészét.

Az alperes ezért 2002 október 17. napján eljárást indított annak vizsgálatára, hogy az alperesi beavatkozó irányítást szerzett-e a Stollwerck Kft. felett. Az alperes ezt az eljárását is felfüggesztette, mivel tudomására jutott, hogy az üzletrész megszerzése és a 2002 augusztus 5-én tartott taggyűlés jogszerű összehívásának tárgyában cégbírósági törvényességi felügyeleti eljárás van folyamatban.

Az alperes 2004 április 6. napján folytatta az eljárást tekintettel az alperesi beavatkozó nyilatkozatára, mely szerint az üzletrész átruházási szerződésektől függetlenül ténylegesen irányítja a Stollwerck Kft.-t.

Az alperes Vj-141/2002/28-as számú határozatában engedélyezte alperesi beavatkozó Stollwerck Kft. feletti irányítását. Az alperes az engedélyezési eljárás megindításának szükségességét a Tpv.23.§ (2) d.) pontjával indokolta, hivatkozva arra, hogy az alperesi beavatkozó ténylegesen és tartósan képessé vált a Stollwerck Kft. döntéseinek meghatározó befolyásolására ezért az alperesnek az engedélyezés kérdésében az eljárást le kellett folytatnia és arról döntést kellett hoznia.

A felperes keresettel támadta alperes határozatát, kérve annak hatályon kívül helyezését.

Előadta, hogy a felperes perindítási jogosultsága (aktív perbeli legitimációja) és keresetösségi joga azon alapszik, hogy felperes kívánja megszerezni a Stollwerck Kft többségi üzletrészét, mely kérdéskörben jelenleg több per van folyamatban, melyeknek részese felperes is, és az alperesi beavatkozó irányításszerzése kizárja felperes irányításszerzését. Ezért kereseti kérelme arra irányul, hogy a bíróság állapítsa meg a Tpvt.23.§ (2) bek. d.) pontja alapján nem állt fenn olyan helyzet, mely alperes döntését igényelte volna, ekként az engedélyezésről döntenie nem kellett volna, így az erről való döntés jogsértő. Előadta továbbá a tárgyaláson, hogy a felperes Tiszacsege Önkormányzata, mint a Stollwerck Kft. kisebbségi tulajdonosának üzletrészét vásárolta meg, ekként kisebbségi tulajdonos is, noha ezt a tényt a Stollwerck Kft. ügyvezetése nem ismerte el. Ettől függetlenül a Tiszacsege Önkormányzata a felperes érdekei mentén gyakorolja a tulajdonosi jogokat.

Érdemben kifejtette, hogy tényleges irányítás esetét a jogalkotó, mind az eddigi alperesi gyakorlat, mind a közösségi jogi gyakorlat szerint a tényleges irányítás szerzés a kisebbségi tulajdonos kétségkívül fennálló és jogszerű irányításszerzésére alkotta meg és nem egy 10% alatti tulajdonos vitatott irányításszerzésének az igazolására. 10% alatti üzletszerzés esetén kizárólag pénzügyi befektetésről lehet szó; irányításszerzésről nem.

Állította továbbá az Áe.2.§ (1) bekezdésének sérelmét is hivatkozva arra, hogy az alperes határozatával törvényesít egy olyan irányításszerzést, melynek törvényessége tekintetében jogvita van folyamatban. Ha a bíróság a folyamatban lévő perekben pernyertes lesz akkor az alperes határozatával egy tényleges, törvénytelennek minősíthető irányításszerzést törvényesít. Mindezt az alperes akkor járt volna el helyesen, ha az eljárást felfüggeszti.

Felperes vitatta továbbá az irányításszerzés ténylegességének fennálltát is, állítva, hogy az alperesi beavatkozó ténylegesen sem irányítja a Stollwerck Kft.-t. Ezt felperes egyrészt okirati bizonyítékokkal kívánta alátámasztani, mely bizonyítási indítványát a bíróság elutasította, másrészt indítványozta J. I. - a perbeli időszakban a Stollwerck Kft. egyik ügyvezetője meghallgatását tanúként, mely bizonyítási indítványnak a bíróság helyt adott.

J. I. tanú elmondta, hogy 2002 augusztusában került sor arra, hogy a Stollwerck AG főtulajdonosa eladta az alperesi beavatkozónak az üzletrészét, melyet a tanú jogszerűnek ítélt és ekként a tagjegyzéken átvezetett. Ezt követően a Stollwerck AG közlése alapján tudomásul vette, hogy a továbbiakban az alperesi beavatkozó gyakorolja a főtulajdonosi jogokat és a

főtulajdonos tulajdonosi ellenőrzése, irányítása egyrészt D. P. később A. F., mint másik ügyvezetők, valamint a Felügyelő Bizottság Elnöke S. úron, és dr. Z. V. felügyelőbizottsági tagon keresztül valósult meg: A tulajdonos az operatív irányításban egyebekben nem vett részt, konkrét utasításokat a tanúnak nem adott. Az ügyvezetés értelemszerűen az összes tulajdonos érdekeit képviselte eljárása során. A tanú a felperes bejelentett tulajdonszerzését nem jegyezte be a tagjegyzékbe, mert a benyújtott dokumentumok alapján úgy ítélte meg, hogy az alapján ez nem tehető meg.

A felperes megítélése szerint a tanúvallomás alátámasztotta, hogy tényleges tulajdonosi irányítás nem valósult meg; mert egyrészt az ügyvezetés az összes tulajdonos érdekeit szem előtt tartva, az alperesi beavatkozótól utasítást el nem fogadva járt el, másrészt csak olyan személyek vettek részt az ellenőrzésben és irányításban akik maguk is a Sfallwerck Kft: felsővezetéséhez és nem alperesi beavatkozóhoz tartoztak.

Az alperes ellenkérelmében kérte a felperes keresetének elutasítását, perköltség igénye nem volt. Előadta, hogy az alperesnek a ténylegesen és tartósan kialakult alperesi beavatkozó irányítási pozíciójára reagálnia kellett, meg kellett vizsgálnia azt versenyjogi szempontból értékelnie kellett, hiszen a Tpv. 23.§ (2) bek. d.) pontja alapján a tényleges irányítási jogosultságnak lehet versenyjogi relevanciája, a tényleges helyzet versenyre gyakorolt hatását az alperesnek - a közérdek védelmében- értékelnie kellett. A tanú egyértelműen alátámasztotta a rendelkezésre álló iratokat, melynek értelmében az alperesi beavatkozó ténylegesen irányította a Stollwerck Kft.-t tulajdonosi ellenőrzése és irányítása érvényesült a társaság működésében.

Az alperesi beavatkozó érdemben mindenben csatlakozott alpereshez kérve perköltség megállapítását is. Kifejtette ezen túlmenően, hogy a felperesnek jelen ügyben nincs keresetőségi joga, a felperes nemcsak, hogy nem tulajdonos, de a tagjegyzékbe sincs bejegyezve, így semmilyen kapcsolat nem mutatható ki felperes és a Stollwerck Kft. között.

A bíróság a fenti tényállás alapján megállapította, hogy a felperes keresete nem alapos.

A bíróságnak először abban a kérdésben kellett állást foglalnia; hogy felperesnek van-e perindítási jogosultsága, illetve keresetőségi joga, és amennyiben az fennáll, mire terjed ki.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. Törvény (továbbiakban Tpv.) 83. § (1) bekezdése értelmében az ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálata - ideértve annak kiegészítését és a rendelkező részt érintő kijavítását is - a kézbesítésétől számított harminc napon belül keresettel kérhető a bíróságtól. A keresetnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

A Tpv. 84. §-a szerint az eljáró versenytanács érdemi határozata ellen benyújtott kereset alapján indult bírósági eljárás során - a 83. §-ban meghatározott eltérésekkel - a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) XX. fejezete az irányadó.

A Pp. 327. § (1) A közigazgatási per indítására az jogosult, akinek jogát vagy törvényes érdekét az eljárás alapjául szolgáló ügy érinti.

A Tpv.44.§.-a az Áe 72.§ (1) bekezdésének alkalmazhatóságát explicit módon kizárja.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint (BH2001.44) Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 3. §-ának (4) bekezdése szerint ügyfél az a magánszemély jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti. Az ügyfél jogai megilletik azt a szervet, amelynek feladatkörét az ügy érinti. Az ügyféli minőség és a jog érvényesíthetősége szempontjából döntő kérdés az, hogy a felperesnek érinti-e az eljárás tárgyát képező ügy a jogát vagy jogos érdekét. A jog vagy jogos érdek érintettsége közvetett nem lehet, annak az ügyfél szempontjából közvetlenül kell jelentkeznie. Az a lehetőség, hogy egy per kimenetelétől függően később esetleg érintheti a felperes jogát az ügy, olyan közvetett kapcsolat, amelynek alapján a felperest a közigazgatási eljárásban ügyfélnek nem lehet tekinteni.

A Tpv. 52. § értelmében e törvény alkalmazásában ügyfél az, akivel szemben hivatalból indult meg az eljárás, illetve a kérelmező (68. §), továbbá az, akire a kérelem vonatkozik.

Nem volt vitás a felek között az, hogy a felperes a versenyfelügyeleti eljárásban nem volt ügyfél, ezért a felperes perindítási jogosultságának fennállását illetve keresetösségi jogának fennálltát a Pp.327.§ (1) bekezdése alapján kellett megítélni. Eszerint az indíthat pert akinek jogát vagy törvényes érdekét az eljárás alapjául szolgáló ügy érinti. Mivel az Áe.3.§ (4)

bekezdése hasonlóan - sőt szélesebb körben definiálja - az ügyfél fogalmát (jogát vagy jogos érdekét és nem törvényes érdekét az ügy érinti) , ezért a fenti irányadó bírói gyakorlat jelen ügyre is különösebb megfontolás nélkül alkalmazható. (Egyebekben ha ügyfél lett volna felperes, akkor a törvényes érdek fennállta akkor is megállapítható, ha jogos érdek alapján minősült ügyfélnek, itt azonban nem ez a helyzet). A felperes egy kisebbségi üzletrész megszerzésére tett kísérletet, a tagjegyzékbe bejegyzésre nem került, ekként egy függő jogi helyzet alakult ki abban a vonatkozásban, hogy a felperesnek mennyiben áll fenn törvényes érdeke a Stollwerck Kft. feletti irányításszerzés engedélyezése tekintetében. Ugyanígy tartósan függő jogi helyzet alakult ki abban a tekintetben, hogy alperesi beavatkozó jogszerűen megszerezte-e a Stollwerck Kft. többségi tulajdonrészét a Stollwerck AG-tól avagy nem. Megállapítható tehát, hogy felperesnek közvetlen érdeke, keresetőségi joga ugyan fennállhat az üzletrész átruházási szerződések érvényessége, jogszerűsége vonatkozásában, de tartósan kialakult függő jogi helyzetben, az üzletrész szerződések jogszerűségének avagy jogszerűtlenségének megállapításáig még közvetett jogi érdeke sem fűződik ahhoz, hogy az így tartósan és ténylegesen kialakult függő jogi helyzet versenyjogi hatásai tekintetében az összefonódást engedélyező alperesi határozatot megtámadja. Ugyanis az az ő jogaira és törvényes érdekeire kihatással nincs, az alperesi határozat kizárólag a kialakult függő jogi helyzet versenyjogi következményeit vonta le, a felek közt fennálló perek eldőlését követően kialakuló új jogi helyzet pedig vagy ismételt versenyhatósági engedélyezést más jogi alapon, vagy annak szükségességének fenn nem állását eredményezheti.

Mindebből az is következik, hogy az alperesi határozat nem törvényesít egy olyan irányításszerzést határozatával, amelynek tekintetében jogvita van folyamatban. Az alperesi határozat ugyanis nem jogvita tárgyát képező üzletrész átruházási - annak törvényessége esetén az összefonódást létrehozó - szerződést engedélyezte, hanem a kialakult függő jogi helyzet következményeként fennálló tényleges és tartós irányításszerzést, melynek nem a vitatott szerződés, hanem a tényleges helyzet az alapja. Az a tényleges helyzet, amely a folyamatban lévő egyéb perek lezárultakor lényegében megszűnik, ekként új jogi helyzetet teremtve versenyjogi szempontból is. Ezért a felperes Áe.2.§. (6) bekezdésére hivatkozása is alaptalan volt, az alperesi határozatban foglalt döntés a folyamatban lévő perek jogi megítélésre semmilyen hatással nincs, ahogy jelen határozat jogszerűségére sincsenek hatással a folyamatban lévő egyéb perek. Ezen összefüggések hiányából pedig következik,

hogy nincs a felperesnek olyan joga vagy törvényes érdeke, melyet ez az alperesi határozat érintene.

Ezért a bíróság a felperes keresetét a Pp.339.§.(1) bekezdésének alkalmazásával- perindítási jogosultság hiányában- elutasította.

A bíróság a fenti jogi okfejtéshez képest másodlagos érvelésként az ügy érdeme vonatkozásában megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló peradatok és J. I. tanú vallomása alapján megállapítható volt, hogy a tényleges irányítást a Stollwerck Kft. felügyelő bizottságán és az ügyvezetésen keresztül is ténylegesen a Triász - Perry Kft. gyakorolta, a tulajdonosi ellenőrzés - az az a tulajdonosi irányítás - a Triász-Perry Kft. részéről valósult meg a Stollwerck AG tulajdonosi jogköreinek tényleges feladásával, ezért a felperes ténybeli vitatása is alaptalan volt.

E körben pedig a felperes által felajánlott dokumentumok bírósági irathoz való csatolása nem lett volna alkalmas bizonyíték annak igazolására, hogy a tényleges irányítást ki gyakorolja, hisz az nem jogi, hanem ténykérdések függvénye volt, e tekintetben a tanúvallomás pedig egyértelmű volt.

A tartós és tényleges irányítás léte pedig megköveteli alperesi hatóságtól a Tpv.23.§.(2) d.) pontjára figyelemmel a versenyjogi értékelést, mert a Tpv.1.§.-ából levezethetőleg a Tpv. alkalmazására minden olyan esetben sor kerül, amikor az adott piaci magatartás hatással lehet a versenyre, ennek konkrétan szabályozott esete a tényleges, de jogszerűsége tekintetében még nem megítélhető irányításszerzés is, hiszen a versenyre gyakorolt hatás szempontjából közömbös, hogy az irányítás szerzés jogszerűsége - mely irányítás tartósan fennáll - jogilag megítélhető-e.

A bíróság a perköltség és az illeték viseléséről a Pp.78.§.(1), 80.§.(2) bekezdése, a 6/1986 (VL26.) IM. rendelet 13.§ (2) bek. alapján, a perköltség mértékéről a 32/2003 (VIIL22.) IM.r.3.§.(3) bek. alapján rendelkezett, az illeték mértékéről pedig az Itv. 43.§.(3) bek. alapján döntött. Az alperesnek perköltség igénye nem volt, így az arról való döntést a bíróság a Pp.78.§.(2) bekezdése alapján mellőzte.

Budapest, 2005: év május hó 5. napján

Jogerós: 2005. június 14-én.